

Ἐκ τοῦ ρ. βρέχω. Τὸ βράξιμον κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀορ. ἐβράχα (ἐβράχην).

1) Τὸ νὰ βρέχη Καπ. (Ἀραβάν.) Πελοπ. (Μάν.) Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.): Ὁ καιρὸς πάει γὰρ βρέξιμο Μάν. Συνών. βρεξίος 1. β) Τὸ νὰ καταβρέχη τις κάτι, κατάβρεγμα σύννηθ.: Τὸ βρέξιμο τῆς αὐλῆς - τοῦ δρόμου κτ. || Φρ. Θέλουν βρέξιμο (ἐνν. τὰ ροῦχά σου, τὰ ὑποδήματά σου κτ., δηλ. πρέπει νὰ μᾶς κεράσης διὰ νὰ σοῦ εὐχηθῶμεν νὰ τὰ παλαιώσης μὲ ὑγείαν. Ἡ φρ. προήλθεν ἐκ τῆς χρήσεως ποτῶν εἰς τοιαύτας περιστάσεις). γ) Διαβροχή σύννηθ.: Τὸ βρέξιμο τῶν μαλλιών - τῆς σκούπας - τῶν σεντονῶν κτ. 2) Βροχή Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) Συνών. βρεξίος 2.

βρεξίος ὁ, Ποντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἔβρεξα ἀορ. τοῦ ρ. βρέχω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίος, περὶ ἧς ἰδ. Ἀνθ. Παπαδόπ. ἐν Ἀρχ. Πόντ. 12 (1946) 62 κέξ.

1) Βρέξιμο 1, ὁ ἰδ. 2) Βρέξιμο 2, ὁ ἰδ.: Ἐπιάσεμας ὁ βρεξίος (μᾶς κατέλαβεν ἡ βροχή).

Πβ. *βρεχίον.

βρεσιδάκι τό, Λεξ. Δημητρ. βρωσουδάκι Κρήτ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βρεσιδί διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκι. Διὰ τὸ ω τοῦ τύπ. βρωσουδάκι ἰδ. βρετιδάκι.

Εὐτελὲς εὐρημα: Παροιμ.

Τοῦ φτωχοῦ τὸ βρεσιδάκι | γὰ βελόνα γὰ καρφάκι.

Συνών. βρεσιμάκι, βρετιδάκι.

βρεσιδί τό, πολλαχ. βρεσιδ' πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. εὐρεσις διὰ τοῦ μεταβατικοῦ τύπου εὐρεσιδίου.

1) Πράγμα τυχαίως εὐρεθὲν καὶ οὐχὶ εἰς τὸν εὐρόντα ἀνήκον, ἔρμαιον ἐνθ' ἀν.: Παροιμ.

Τσ' ἀρπαξιάς ἦταν τὸ γίδι, | μὰ τὸ βάφτισε βρεσιδί (ἐπὶ τοῦ σοφιστικῶς δικαιολογοῦντος κακὴν πράξιν του καὶ ἰδίᾳ κλοπὴν) Λεξ. Δημητρ. Συνών. βρεσιμαῖο (ἰδ. βρεσιμαῖος 2α), βρεσίμι, βρέσιμο (ἰδ. βρέσιμος Β 2), βρετίκι 2, βρετίκιο, βρέσκωμα, εὐρημα. 2) Εὐφημητ. ψεῖρα Λεξ. Δημητρ.: Στὴ φυλακὴ ποῦ τὸν ἔβαναν γέμισε βρεσιδία.

βρεσιμαῖος ἐπίθ. Μύκ. κ.ά. Θηλ. βρεσιμαῖα Κύπρ.

Οὐδ. βρεσιμαῖο πολλαχ. βρεσιμαῖον Κάμπ. εὐρεσιμαῖο Σύμ. βρεσίμαιο Κρήτ. βρεσιμαῖον Μακεδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρέσιμο, δι' ὃ ἰδ. βρέσιμος, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιμαῖος. Εἰς τὸν τύπ. βρεσιμαῖον τὸ ι διὰ τὸ βρέσκω.

1) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον εὐρίσκει τις τυχαίως καὶ ὁ ὁποῖος δὲν ἀνήκει εἰς τὸν εὐρίσκοντα Κάμπ. Κρήτ. Κύπρ. Σαλαμ. κ.ά.: Ὁ σταυρὸς ποῦ φορεῖ εἶναι βρεσιμαῖος, ὅχι ἀγορασμαῖος Μύκ. Τσάπα βρεσιμαῖα Κύπρ. Πράμα βρεσιμαῖο πολλαχ. Ἀντζειὸν βρεσιμαῖον Κύπρ. Παιδὶν βρεσιμαῖον (ἐκθετον) αὐτόθ. Βρεσίμαιο ναι καὶ δὲ δὸ γόρσα Κρήτ. 2) Οὐδ. οὐσ. α) Βρεσιδί 1, ὁ ἰδ., πολλαχ.: Παροιμ. Τοῦ φτωχοῦ τὸ βρεσιμαῖο ἢ καρφὶ ἢ πέταλο Λεξ. Δημητρ. Τοῦ φτωχοῦ τὸ βρεσιμαῖον εἶναι κοντουλόκαρπον Κάμπ. β) Βρέφος ἐκθετον πολλαχ.: Ἡ ψυχοπαῖδα του εἶναι βρεσιμαῖο. Συνών. βρετούνι, βρετό (ἰδ. βρετός Β 1), βρετουδάκι. γ) Ἀμοιβὴ διδομένη εἰς τὸν εὐρόντα πράγμα τι ἀπολεσθὲν Κάμπ.: Ὅποιος τὸ βρῆ θὰ πάρῃ βρεσιμαῖον. Συνών. βρετίκι 1, βρετίκο (ἰδ. *βρετικός 2).

βρεσιμάκι τό, Κρήτ. βρωσιμάκι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρέσιμο καὶ τῆς ὑποκοριστικῆς καταλ. -άκι. Διὰ τὸ ω τοῦ τύπ. βρωσιμάκι ἰδ. βρετιδάκι.

Βρεσιδάκι, ὁ ἰδ.: Παροιμ.

Τοῦ φτωχοῦ τὸ βρεσιμάκι | γῆ βελόνα γῆ καρφάκι, (γῆ=ῆ).

βρεσίμι τό, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρέσιμο.

Βρεσιδί 1, ὁ ἰδ.: Φρ. Τοῦ σκουπιδολόγου βρεσίμα (ἐπὶ εὐτελῶν πραγμάτων).

βρέσιμος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ. βρέσιμον τό, Μεγίστ. βρέσιμο σύννηθ. βρέσ'μον βόρ. ἰδιώμ. βρέδ'μον πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. βίς'μον Σαμοθρ.

Ἐκ παλαιοῦ ἀμαρτ. οὐσ. εὐρέσιμος, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. εὐρεσις καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιμος.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ δυνάμενος νὰ εὐρεθῇ Λεξ. Δημητρ.: Ἀπὸ τ' ἀχνάρια ποῦ ἄφησε ὁ κλέφτης εἶναι βρέσιμος. Τέτοιοι δουλεντάδες δὲν εἶναι πρὸς βρέσιμοι. Μικροῦλλα πράματα, σὰν πέσουνε 'ς τὸ γιᾶλό, δὲν εἶναι πρὸς βρέσιμα.

2) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον συναντᾷ τις, ὁ εὐρισκόμενος Λεξ. Δημητρ.: Παροιμ. Στὴν Πόλι ὁποῖος καλόγερος, βρέσιμος 'ς τὴν κόλασ' (ὁ ζῶν εἰς τόπον ἀμαρτωλῶν γίνεται καὶ αὐτὸς ὁμοιος).

Β) Οὐδ. οὐσ. 1) Τὸ νὰ εὐρίσκη τις, εὐρεσις σύννηθ.: Γὰ τὸ βρέσιμο τοῦ δαχτυλιδιοῦ χασομερῆσαμε δὺὸ ὥρες σύννηθ. Κάνι δὰ ντ' ἀπόφας' νὰ μπαντιφτῆς κὶ γὰ τὸν βίς'μον τ'ς νύφ'ς μὴ νοιάζισι (ντ' = τὴν) Σαμοθρ. 2) Βρεσιδί 1, ὁ ἰδ., σύννηθ.: Παροιμ. Τοῦ φτωχοῦ τὸ βρέσιμο ἢ καρφὶ ἢ πέταλο.

βρετιδάκι τό, Κρήτ. βρωτιδάκι Κρήτ.

Ὑποκορ. τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. βρετιδί παρὰ τὸ βρετό <βρετός διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκι. Ὁ τύπ. βρωτιδάκι διὰ συσχέτισιν πρὸς τὸν ἀορ. τῆς ὑποτακτικῆς βρῶ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 6 (1923) 491.

Βρεσιδάκι, ὁ ἰδ.: Παροιμ.

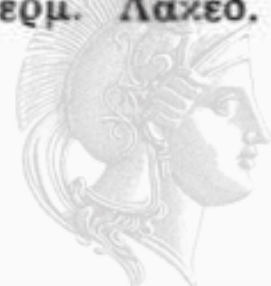
Τοῦ φτωχοῦ τὸ βρωτιδάκι | γῆ βελόνα γῆ καρφάκι (γῆ=ῆ).

βρετίκι τό, εὐρετίκι Κάμπ. ἰβρετίκ' Μακεδ. βρε-

τίκι Θήρ. Κρήτ. βρετίκ' Στερελλ. (Καλοσκοπ.) βρωτίκι Κρήτ. βρωθίκι Κρήτ. βρεστίκι Πελοπ. (Γέρμ. Μάν.) βρετίκι τά, πολλαχ. ἰβρετίκι Λυκ. (Λιβύσσ.) βρετίκι πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. βρεντίκι Β.Εῦβ. βρετίτομα Στερελλ. (Ἀράχ.) βρωτίκι Κρήτ. βρεθίκι Ἰων. (Κρήν.) Πάρ. Σίφν. Σκίαθ. Σύμ. Χίος κ.ά. βρεθίκι Μακεδ. Σάμ. Σκόπ. βρεθίτσα Ἀνδρ. Εῦβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. Κύμ.) Μεγίστ. Σαλαμ. Σκυρ. βρεθίτσα Κυδων. κ.ά. βρεστίκι Πελοπ. (Γέρμ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρετό καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίκι. Περὶ τοῦ πληθ. -ίκια, ἥτις κατάλ. εὐρίσκεται καὶ εἰς τὸ ἀναθροφίκι, βουλλωτίκι, γραφτίκι, θρεφτίκι κτ., ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) 203. Διὰ τὸν τύπ. βρωτίκι ἰδ. βρετιδάκι. Εἰς τοὺς τύπ. βρωθίκι βρεθίκι τὸ θ διὰ τὸν ἀορ. βρέθηκα, ἥδη δὲ καὶ παρὰ Δουκ. βρεθήκι. Εἰς τὸ βρεστίκι, βρεστίκι τὸ σ κατ' ἐπίδρασιν τοῦ βρέσκω.

1) Πληθ., ἀμοιβὴ διδομένη εἰς τὸν εὐρόντα πράγμα τι ἀπολεσθὲν, εὐρετρα ἐνθ' ἀν.: Ὅποιος μὲν βρῆ τὰ κλειδὰ ποῦ ἔχασα, θὰ τοῦ δώσω τὰ βρετίκια πολλαχ. Συνών. βρετικό (ἰδ. *βρετικός 2). 2) Μόνον καθ' ἐνικ. βρεσιδί 1, ὁ ἰδ., Πελοπ. (Γέρμ. Λακεδ. Μάν.): Ἡῦρακα

ἓνα βρεστίκι Μάν. || Παροιμ. Τοῦ φτωχοῦ τὸ βρεστίκι ἢ καρφί ἢ πέταλο Λακεδ.

βρετίκι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὗς βρετίκι.

Βρεσίδι 1, δ ἰδ.

* **βρετικὸς** ἐπίθ. βρετικεῖα ἢ, Κέρκ. (Νύμφ.) βρετικὸ τό, ἀμάρτ. βρεστικό Πελοπ. (Οἶν.) εὐράτικα τά, Πόντ. (Κοτύωρ.) βρετικά Ζάκ. Ἡπ. Κύθηρ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ.) κ.ά. βρετ'κά Ἡπ. Λευκ. βρετ'κά Ἡπ. (Ζαγόρ.) βρεστικά Πελοπ. (Γέρμ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. εὐρετικός = ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ εὐρίσκειν, ἐφευρετικός. Διὰ τὸ βρεστικό βρεστικά ἰδ. βρετίκι.

1) Θηλ. βρετικεῖα οὗς, κόρη ἐκθετος Κέρκ. (Νύμφ.)

2) Οὐδ. ἐνικ. καὶ πληθ. οὗς, βρετίκι 1, δ ἰδ., Ζάκ. Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) Κύθηρ. Λευκ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Γέρμ. Καλάβρυτ. κ.ά.) Πόντ. (Κοτύωρ.)

βρετὸς ἐπίθ. εὐρετὸς Κύπρ. βρετὸς Θήρ. Κάμπ. Κύπρ. Πελοπ. (Λακων.) κ.ά. βρετὸ τό, Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Βιθυν. Θράκ. Κωνπλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπ. Χηλ. κ.ά.—Λεξ. Βυζ. βρετὸ Θεσσ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. εὐρετὸς = ὃν δύναται τις νὰ εὕρῃ, ν' ἀνακαλύψῃ.

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον συναντᾷ τις κάπου Κρήτ.: Βρετὸς ἦτονε κὶ αὐτὸς 'ς τὸ γλέδι. Βρετὴ ἦτανε κὶ αὐτὴ 'ς τὸ χορό. 2) Ὁ αὐθορμήτως παρουσιαζόμενος Κάμπ.: Μᾶς ἦρετε βρετὸς βρετὸς.

Β) Οὗς. 1) Θηλ. βρετὴ καὶ οὐδ. βρετὸ, ἐκθετον παιδίον Θήρ. Κρήτ. κ.ά.: Τὸ παιδί ποῦ 'χει εἶναι βρετὸ καὶ τὸ 'νέθρεψε Κρήτ. Συνών. βρεσιμαῖο (ἰδ. ἐν λ. βρεσιμαῖος 2 β). Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. Ἀθῆν. Ἰθάκ. Κύθηρ. Κωνπλ. Πελοπ. (Μάν.) Προπ. (Κύζ.) κ.ά. Καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. τοῦ Βρετοῦ Νίσυρ. Πελοπ. (Γορτυν.) Εὐρετὴ Κύπρ. Χίος. 2) Ὁ κατὰ προσποιήσιν ἐκθετος (γίνεται προσποιητὴ ἐκθεσις καὶ ἀνεύρεσις βρέφους πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ θανάτου του) Πελοπ. (Λακων.)

γ) Παιδίον εὐτελοῦς καταγωγῆς, πρόστυχον Κάμπ.

δ) Θηλ., ἀγία εἰκὼν εὐρεθεῖσα κάπου Πελοπ. (Λακων.)

ε) Θηλ., θησαυρὸς κρυμμένος εἰς τὴν γῆν Κύπρ.: Σὰν ἔσκαρτα τὸ χωράφιν μου, ἡῦρα εὐρετήν. 2) Οὐδ., πηγὴ ὕδατος παρὰ ποταμὸν (τοῦ ὁποῖου τὸ ὕδωρ διεισδύον εἰς τὸ ἔδαφος ἀναβλύζει εἰς ἄλλην θέσιν ὡς πόσιμον πλέον) Κύπρ. 3) Οὐδ., αἰνίγμα Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Βιθυν. Θεσσ. Θράκ. Κωνπλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπ. Χηλ. κ.ά.—Λεξ. Βυζ. Συνών. ἀπεικαστὰ 3, ἀπείκασμα 3, ἀπεικαστικό, ἀπεικαστό, εἰδωλο.

βρετουδάκι τό, Κρήτ. βρετουδάκι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. οὗς. βρετουδί, δ ἐκ τοῦ βρετὸ < βρετὸς.

Βρετὸς Β 1, δ ἰδ.

βρετούνι τό, Πελοπ. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὗς. βρετὸ (ἰδ. βρετὸς Β 1) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦνι.

Βρετὸς Β 1, δ ἰδ.: Δὲν εἶναι δικό της παιδί αὐτό, εἶναι βρετούνι.

βρεφοκομεῖο τό, λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ λογίου οὗς. βρεφοκομεῖον παρὰ τὸ βρεφοκόμος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εῖο(ν).

Ἰδρυμα φιλανθρωπικόν, ὅπου περισυλλέγονται καὶ ἀνατρέφονται τὰ ἐκτιθέμενα βρέφη.

βρεφοκοῦνι τό, ἀμάρτ. βρεφονοῦν' Μακεδ.

Ἐκ τῶν οὗς. βρέφος καὶ κουνί.

Λίκνον βρέφος. Συνών. κούνια.

βρέφος τό, λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Κάμπ. Κρήτ. Κύπρ.

Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Οἶν.) Σύμ. κ.ά. βρέφον Πόντ. (Κοτύωρ.) βρέφο Ἡπ. Θήρ. Μακεδ. (Καστορ.) βρέχος Κρήτ. Κύπρ. Ρόδ. Σύμ. κ.ά. βρέχους Θεσσ. βρέχον Ἡπ. βρέθους Μακεδ. (Σισάν.) βρέφον Κεφαλλ. βρέχνος Κεφαλλ. βρέχνο Κεφαλλ. βράχρους Λυκ. (Λιβύσσ.) φρέφος Ἰκαρ. Πόντ. ρέφος Θράκ. (Σηλυβρ.) Πόντ. (Ἀμισ.) γρέφου Λήμν. Πληθ. βρέφα Ἡπ. Μακεδ. (Καστορ.)

Τὸ ἀρχ. οὗς. βρέφος. Ὁ τύπ. βρέχος ἐκ τροπῆς τοῦ φ εἰς χ κατ' ἀνομοίωσιν πρὸς τὸ β.

Νεογέννητον παιδίον, νήπιον ἐνθ' ἄν.: Εἶναι παιδί βρέφο Θήρ. Μετὰ τὸ βρέχος τὰ βαλε Ρόδ. Βρέχος παιδί Σύμ. Βράχρους μουρὸν Λιβύσσ. Συνών. βρεφούδι, βρεφούλλι, μωρὸ (ἰδ. μωρός).

βρεφούδι τό, Θράκ. βρεχούδ' Θράκ. (Μυριόφ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. βρέφος διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦδι.

Βρέφος, δ ἰδ.

βρεφούλλι τό, ἀμάρτ. βρεφούλλ' Πόντ. (Χαλδ.)

γρεφούλλ' Πόντ. ρεφούλλιν Πόντ. (Κερασ.) ρεφούλλ' Πόντ. (Ὀφ.) ρεφούλλ' Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὗς. βρεφούλλιον. Εἰς τὸ ρεφούλλιν ἀπεβλήθη τὸ β κατ' ἀνομοίωσιν πρὸς τὸ ἐπόμενον φ.

Βρέφος, δ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Τὸ μωρὸ μ' ἀκόμαν ρεφούλλ' ἐν' Τραπ. Ἀκόμη ρεφούλλιν παιδὶν ἐν Κερασ.

βρεχανίζω Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βρέχω διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ανίζω, περὶ ἧς ἰδ. Ἀνθ.Παπαδόπ. ἐν Ἀρχ. Πόντ. 12 (1946) 59.

Κατὰ γ' ἐνικ. πρόσωπ. πίπτει σιγανὴ βροχή: Ἀσμ.

Βρέθει βρέθει βρεχανίζει | καὶ ἡ γραῖα τηγανίζει (παιδικὸν σκωπτικὸν ἄσμ.) Συνών. βρεχουλλίζω, ψιχαλίζω.

* **βρεχίον** τό, βρεδίον Πόντ. (Ἀμισ. κ.ά.) βρεδίος

ὁ, Πόντ. (Ἀμισ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βρέχω καὶ τῶν παραγωγικῶν καταλ. -ιον -ίος, περὶ ὧν ἰδ. Ἀνθ.Παπαδόπ. ἐν Ἀρχ. Πόντ. 12 (1946) 62 κέξ.

1) Τὸ νὰ βρέχῃ, βρέξιμον. 2) Βροχή.

Πβ. βρεξίος.

βρεχουλλίζω Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βρέχω διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ουλλίζω, δι' ἣν ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,584 ἢ ἐκ τοῦ ἀμάρτ. οὗς. βρεχούλλα παρὰ τὸ βροχούλλα.

Βρεχανίζω, δ ἰδ., ἐνθ' ἄν. Ἀ' ταχύτερον βρεχουλλίζει (ἀ' = ἀπὸ) Ἀπύρανθ. Ὁλη μέρα βρεχουλλίζει σήμερα αὐτόθ.

βρεχοῦσα ἐπίθ. θηλ. Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ρ. βρέχω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦσα, περὶ τῆς ὁποίας ἰδ. Ἀνθ.Παπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 37 (1925) 180 κέξ.

Ἡ πέμπουσα βροχὴν, ἡ βρέχουσα: Παναγία ἡ βρεχοῦσα (ἐπίθ. τῆς Παναγίας, ἃν οἰαδήποτε ἐορτὴ αὐτῆς συμπέσῃ εἰς βροχερὰν ἡμέραν).

